

Groen en Heem Actueel

Nr.2, juni 2019

Nieuwsbrief van de vereniging Groen en Heem Valkenswaard e.o. betrokken bij onze natuur en cultuurhistorie!

Correspondentieadres

Groen en Heem Valkenswaard e.o., Oranje Nassaustraat 63, 5554 AE, Valkenswaard
+31-(0)40-22 60 010, info@groen-heemvalkenswaard.nl

Redactie

Bas Verbeek, (eindredactie en lay-out)
Albert Aten en Lambert de Brouwer (redactieleden)

Agenda

September Cultuurhistorische wandeling**

Over de activiteiten met:

- een ster* : meer informatie in dit nummer
- twee sterren** : wordt u nog over geïnformeerd.
- drie sterren*** : datum onder voorbehoud

Wist u dat...

... leden zoeken die actief betrokken willen zijn bij de beoordeling van plannen op aantasting van milieu, natuur en erfgoed*;
...de provincie een aanvraag heeft ingediend voor het kappen van 83 oude eiken aan de Luikerweg voor de aanleg van de nieuwe N69*;
...bewoners vanuit de Lage Heide de Actiegroep "Eurocircuit aan banden" hebben opgericht*;
...lokale archeologen op zoek zijn gegaan naar de voormalige kerk te Borkel*;
...onbekenden de roekenkolonie aan de torenstraat illegaal hebben verwijderd*;
...de gemeente Waalre het niet zo nauw neemt met de verplichte natuurontwikkeling van het landgoed Eeckenhoode*;
...de Raad van State definitief een streep door het stikstofprogramma PAS heeft gezet*;
..de Algemene Ledenvergadering weer een succes was*.

Van het Bestuur

Oproep contributie 2019

Leden die de contributie voor 2019 ad € 10 nog niet hebben overgemaakt kunnen dit doen op banknummer **NL17TRIO0391081616**, ten name van Groen en Heem Valkenswaard e.o.

Oproep leden

Groen en Heem zoekt leden die actief betrokken willen zijn bij de beoordeling van beleid en plannen op aantasting van milieu, natuur en erfgoed. Met name op het gebied van flora en fauna, geluid en luchtkwaliteit is behoefte aan aanvullende expertise.

Nieuws en actualiteiten

Radaronderzoek Borkel

De werkgroep Archeologie van heemkundekring Weerderheem heeft in samenwerking met de gemeente Valkenswaard vandaag ondergronds onderzoek naar de voormalige Antoniuskapel (gedateerd 15e eeuw) van Borkel gedaan.

De Antoniuskapel is onderwerp omdat de aanliggende kasseienweg Kapellerpad in de belangstelling kwam en door de A2-Erfgoedcommissie aangewezen is als cultuurhistorisch waardevol. Er stond aan de weg eeuwenlang een kapel toegewijd aan de St. Antonius-Abt met pastorie, samen onder één dak.

Eerder, in oktober werd op de Oude Begraafplaats in Valkenswaard op de plek van de vroegere kerk onderzoek gedaan. De resultaten zijn later gepresenteerd door de archeologiegroep.

Herinrichting beekdal Tongelreep

De provincie Noord-Brabant en het waterschap De Dommel willen in het beekdal van de Tongelreep de natuur en waterkwaliteit versterken door water langer vast te houden in het gebied. Verdroging van het gebied verergert namelijk de verzuring en vermessing door stikstofuitstoot. Voordat Provinciale Staten van Noord-Brabant en het Algemeen Bestuur van het Waterschap De Dommel besluiten over het inpassingsplan en het projectplan Waterwet, worden de milieugevolgen onderzocht in een milieueffectrapport. De provincie heeft de Commissie m.e.r. om advies gevraagd over de gewenste inhoud van het rapport.

De Commissie adviseert om in het rapport eerst te zoeken naar verschillende opties om het hoofddoel te realiseren: maatregelen om natuur rond de beek minder gevoelig te maken voor stikstof. Nadat een voorkeursoptie is gekozen, kan vervolgens in het milieueffectrapport worden gezocht naar mogelijkheden om ook andere ambities te behalen, zoals waterkwaliteit, provinciale natuurdoelen en het versterken van landschap en recreatie. Zo maakt het rapport duidelijk dat het project bovenal het hoofddoel moet behalen. Download de MER rapportage [hier](#).

[Bron: website commissie MER](#)

Persbericht: Eurocircuit aan banden

Hieronder het persbericht zoals dat is verstuurd aan ED en Valkenswaard Weekblad door de Lage Heide-actiegroep "Eurocircuit aan banden".

Bewoners van de nieuwbouwwijk Lage heide in Valkenswaard komen in opstand tegen de uitbreidingsplannen voor de activiteiten van het naastgelegen Eurocircuit. Met de campagne 'Eurocircuit aan banden' maakt de jonge wijk duidelijk dat ze klaar zijn met de schimmige bestuurscultuur van de gemeente Valkenswaard. Als de plannen erdoor worden gedrukt, lijkt de gemeente onvermijdelijk af te koersen op planschadeclaims vanuit de nieuwe wijk, als gevolg van de te verwachten waardedaling van de woningen.

Misleid

De bewoners van Lage Heide, "een groen en aangenaam dorpje" volgens de gemeentebrochure, voelen zich ernstig misleid door de gemeente Valkenswaard. In de wetenschap dat het Eurocircuit om de hoek ligt en dat dit conform de geldende vergunningen beperkte overlast zou geven, hebben bewoners de weloverwogen keuze gemaakt, om in deze nieuwe wijk te gaan wonen. In die zin hebben ze niets tegen het Eurocircuit. Echter, uit de bestudering van het dossier en de huidige gang van zaken blijkt dat de gemeente afgelopen decennia volledig te kort is geschoten in het toezicht en de handhaving op de activiteiten van het Eurocircuit conform de vergunningen en wetgeving die hierop van toepassing zijn. Bovendien beoogt de gemeente, volgens de bewoners op een slinkse manier, om de ontstane gedoogsituatie te legaliseren en op die manier plannen erdoor te drukken, met als doel het Eurocircuit fors uit te breiden.

Ludieke campagne

Door de beoogde intensieve toename zullen omwonenden geconfronteerd worden met buitenproportionele geluidsoverlast, overlast van evenementen, luchtvervuiling, toename van verkeer en waardedaling van hun woningen. De feiten laten ook niets aan duidelijk te wensen over: nu mag er volgens de

vergunning 16 uur per week gebruik worden gemaakt van het circuit en daarnaast mogen er maximaal 6 weekenden per jaar activiteiten plaatsvinden. Als het aan de gemeente en de gebruikers van het circuit ligt gaat dit naar 58 uur per week en 52 weekenden per jaar. Dat omwonenden in opstand komen is dan ook niet zo vreemd. Door het uitdelen van flyers, posters en oordoppen voeren de bewoners op een ludieke manier campagne en geven ze een gezamenlijk signaal af. Via de website eurocircuitaanbanden.nl roepen ze bovendien op om hun actie te steunen en geven ze inzicht in het behoorlijk complexe dossier.

Planschade claims

Als de plannen van de gemeente er doorgedrukt worden dan zal de waarde van de woningen in de nieuwbouwwijk Lage heide onherroepelijk afnemen. De aansprakelijkheid voor deze planschade ligt volgens de bewoners volledig bij de gemeente. De gemeente heeft de bewoners bijvoorbeeld niet tijdig geïnformeerd over de uitbreidingsplannen van het Eurocircuit. Daarnaast blijkt dat de gemeente de bestaande milieuvergunningen uit 1993 nooit heeft gehandhaafd en overschrijdingen hiervan structureel worden gedoogd. Er wordt op dit moment zelfs openlijk door de gemeente gepleit om het feitelijk illegale, maar gedoogde gebruik van de afgelopen 10 jaar tot norm te verheffen en daarmee te legaliseren. De wereld volledig op zijn kop volgens de bewoners. Voor informatie of vragen kunt u contact opnemen met:

Actiegroep Eurocircuit aan banden

Stijn Berden: 06-50632086

Mark Sleijser: 06-53567403

Email: oorverdovendwoongenot@gmail.com

Website: www.eurocircuitaanbanden.nl

Stand van zaken Eurocircuit

De gemoederen rondom het Eurocircuit lopen steeds verder op. Ook bewoners van Lage Heide komen in opstand. De gemeente Valkenswaard werkt de polarisatie steeds verder in de hand terwijl men de mond vol heeft over sociale cohesie in de gemeente.

In april gaf wethouder Marchal een interview in het Eindhovens Dagblad en zei te streven naar *“een mooie balans tussen de belangen van gebruikers, omwonenden en de natuur”*. Uitgangspunt is het feitelijke gebruik in de afgelopen 10 jaar.

Hij zegt er niet bij dat een heel groot deel van het feitelijke gebruik wettelijk niet is toegestaan en dat illegaal gedrag in feite wordt beloond. De recente gerechtelijke uitspraken waren klip en klaar. En dan zijn de illegale gebouwen (ca 3000 m²) nog niet eens vermeld. De heer Marchal geeft ook aan dat de gemeenteraad tijdens de raadsvergadering kan besluiten tot, zoals hij het noemt, *“een onsje meer of minder”*. Onder dit schrijven treft u aan de link naar het artikel.

Welnu, uit een grote hoeveelheid informatie welke ons ter beschikking staat blijkt dat van een onsje minder geen enkele sprake is. Het ambtelijk apparaat stelt alles in het werk om tijdens de raadsvergadering via een amendement de raad te laten besluiten tot een nog verdere uitbreiding dan het gebruik van de afgelopen 10 jaar en wel met bijna weer een verdubbeling daarvan. Het ambtelijk apparaat werd daarbij, in ieder geval tot 1 januari van dit jaar, inhoudelijk vooral *“aangestuurd”* door deskundigen ingehuurd door de rallycrossvereniging. Met name de rallycross wil forse uitbreiding voor commerciële rijvaardigheidscursussen en slipcursussen” (o.a met supermotoren en rallyauto’s) en bagatelliseert de daarmee gepaard gaande geluidsoverlast en de gierende en piepende autobanden. De motorcross wenst ook het WK motorcross te organiseren als nieuwe activiteit. Daarnaast wil men in de winterweekenden (laatste weekend oktober - maart) activiteiten met 4*4 terreinwagens. Dit zijn zomaar wat voorbeelden van *“het onsje meer of minder”*.

Waar blijven de belangen van omwonenden, milieu (luchtkwaliteit) en van de natuur (stikstof in Natura2000)?

Zie betreffende de stikstofuitstoot het artikel over de uitspraak van de Raad van State onder Informatief in dit nummer.

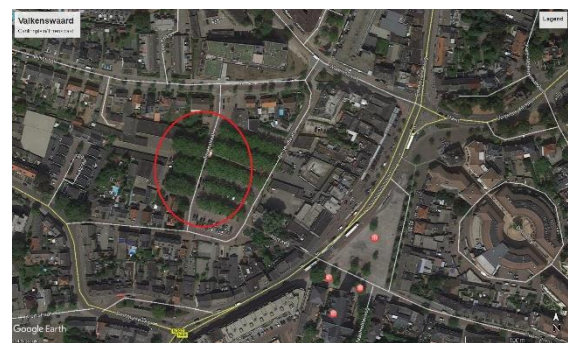
Wordt alleen maar de indruk gewekt dat er een zorgvuldige afweging wordt gemaakt? Het heeft er alle schijn van. Waar blijft de geloofwaardigheid van de gemeente?

<https://www.ed.nl/home/veertig-jaar-historie-opruimen-in-slepend-dossier-eurocircuit-in-valkenswaard~a81a4d02/>

Roekenkolonie

Op het Carillonplein/Torenstraat te Valkenswaard is al enkele jaren een roekenkolonie gaan nestelen. Roeken behoren tot de jaarrond beschermde vogelsoorten. Ook dit jaar waren ze weer begonnen, maar nu bleek op zondag 21 april, dat het merendeel van de nesten was verwijderd.

Bij de gemeentelijke diensten was hiervan niets bekend, zodat deze illegale daad aan anderen moet worden toegeschreven.

Ook bij enkele omwonenden konden wij geen nadere aanwijzingen vinden. Contact met de gemeente Valkenswaard heeft tot op heden niet tot enige aanvullende acties geleid.

Milieudefensie tegen 'megaparking' in Waalre ten zuiden van A67

Milieudefensie is mordicus tegen de mogelijke aanleg van een groot parkeerterrein ten zuiden van de A67 in Waalre. Met een online petitie wil Milieudefensie de ontwikkeling van de parking, dichtbij natuurgebied het Dommeldal, tegenhouden. Het ministerie van verkeer en waterstaat, de provincie en ASML hebben deze locatie op het oog als een mogelijke plek voor de ontwikkeling van een parkeerterrein. De gemeente Waalre is hierover gesprekken gestart met het ministerie, de provincie en de chipmachinefabrikant.

Milieudefensie zegt in een vroeg stadium de plannen te willen aanvechten. Volgens woordvoerder Bernard Gerard zou een 'megaparking' op deze plek -aan de 'overkant' van de High Tech Campus- de biodiversiteit in het Dommeldal ernstig aantasten. „Juist op deze plek is natuurcompensatie gepleegd voor natuur die elders moest wijken. Het gebied heeft bovendien een grote gebruikswaarde; er wordt veel gewandeld“, aldus Gerard. „We hebben niks tegen ASML en er moet een oplossing komen voor hun parkeer- en mobiliteitsproblemen, maar niet op deze specifieke locatie. Meer verkeer betekent tevens meer uitstoot van stikstof. ASML zou meer moeten inzetten op het terugdringen van het autogebruik.“ Eerder heeft ook Natuurmonumenten al laten weten tegen de aanleg van het parkeerterrein te zijn.

Opmerkelijk is dat ASML de petitie van Milieudefensie zelf ook heeft ondertekend. „Wij willen óók geen parkeerterrein in een natuurgebied“, benadrukt een woordvoerder van de chipmachinefabrikant in Veldhoven. Volgens haar is sprake van 'een groot misverstand'. Er is een mobiliteitsplan door het bedrijf opgesteld, dat volgens ASML juist als doel heeft dat er minder autoparkeerplaatsen nodig zijn, en dat verhoudingsgewijs veel meer werknemers naar het werk reizen op de fiets en in de bus.

„Daarbij zijn ook nieuwe P&R-terreinen nodig met in totaal een capaciteit van zo'n 15.000

parkeerplekken.“ Meerdere locaties worden daarvoor onderzocht. Die extra parkeerruimte moet volgens de woordvoerder ten goede komen aan alle bedrijven in de omgeving. Onder meer heeft ASML bij de gemeente Eindhoven een aanvraag ingediend voor een tijdelijk terrein aan de Sliffertsestraat, ten zuiden van de P&R aan de Noord-Brabantlaan ten westen van de randweg.

<http://www.petities24.com>

Bron: [Eindhovens Dagblad](#)

Landgoed Eeckenroode; welke voorwaarden gelden voor dit landgoed?

Begin juni is er [een brief](#) naar het college van Waalre verzonden i.v.m. de ontwikkelingen van landgoed Eeckenroode aan de Achtereindsestraat in Aalst. Dit landgoed houdt zich al langer niet aan de regels voor de ontwikkeling van een landgoed met fiscale voordelen. Aan de ontwikkeling van een landgoed worden voorwaarden gesteld door de provincie en het rijk. Als aan deze voorwaarden voldaan wordt kan de eigenaar van het landgoed aanspraak maken op fiscale voordelen en subsidies. Dit omdat de eigenaar ook moet investeren in nieuwe natuur en dus een afwaardering van de huidige, vaak landbouwgronden, heeft. Voorwaarden zijn o.a. het ontwikkelen van nieuwe natuur en het openstellen van meerdere paden over het landgoed voor publiek.

(Afb. Bruggetje (betaald door gemeente) met smal pad dat over perceel landgoed loopt met daarachter dicht hekwerk.)

Als bijvoorbeeld aan deze voorwaarden is voldaan, dan mag de eigenaar een nieuw landhuis bouwen. Helaas zien we bij Eeckenroode dat het landgoed volledig in dienst staat van de polo activiteiten, dus paardenweiden, wat de natuur niet ten goede komt. Tevens is er een dusdanig dicht hekwerk rondom geplaatst dat dieren niet vrij kunnen migreren tussen de aangrenzende bossen en het landgoed.

(Afb. Zicht op paardenweide met dicht hekwerk en op de achtergrond het zog. Bedrijfsgebouw)

Zo is naast de nieuwe natuurontwikkeling ook het openstellen voor publiek op een wel heel laag pitje gezet. Toch blijkt er al wel een nieuwe villa gebouwd te zijn, in de plannen aangeduid als bedrijfsgebouw, en ligt er een aanvraag voor een 2de villa. De gemeente zegt tot nu toe niets aan deze situatie te kunnen doen. In een brief aan het college heeft Groen en Heem aandacht gevraagd voor de huidige tekortkomingen van de ontwikkeling van dit landgoed. We hopen zo de gemeente en dit landgoed te bewegen tot openheid van zaken en het gaan voldoen aan de voorwaarden die behoren bij de ontwikkeling van dit landgoed.

Kap ca 90 oude eiken aan Luikerweg voor N69 Zuid

Recentelijk is bekend geworden dat de provincie Noord-Brabant een aanvraag heeft ingediend bij de gemeente Valkenswaard voor de kap van ca 90 bomen aan de Luikerweg. Het gaat om veel oude eiken (waarvan een behoorlijk aantal monumentaal). De bomenrij heeft een zeer belangrijke natuur- en milieuwaarde en is tevens van groot cultuurhistorisch belang voor Valkenswaard.

Toegevoegd als bijlage een landschapsbiografie van de heemkundekring Weerderheem. De kap zou nodig zijn voor groot onderhoud en verbetering van de veiligheid, vooruitlopend op ontwikkelingen voor de aanleg van de N69-Zuid.

Op geen enkele manier is daadwerkelijk aangetoond dat de verkeersveiligheid wordt verbeterd en wat de noodzaak daarvan is. Sterker nog, uit vele onderzoeken blijkt dat door het kappen de snelheden alleen maar toenemen en de verkeersveiligheid eerder afneemt.

Een van onze leden is een petitie begonnen, zowel tegen de kap aan de Luikerweg als tegen de voorgenomen massale kap van bomen langs wegen en natuurgebieden in Brabant. De petitie is bestemd voor de Tweede Kamer en voor de Koning. Tevens naar de Koning aangezien hij wellicht als een van de weinige er nog wat echt aan kán veranderen. Dit kabinet lijkt te onwillig en de rechters zijn vaak te onmachtig om de kap te kunnen verbieden. Economische belangen prevaleren waarbij voorbij wordt gegaan aan klimaatakkoorden en het streven naar behoud van de in Nederland toch al fors onder druk staande natuur.

<https://petities.nl/petitions/kap-met-kappen-in-valkenswaard?locale=nl>

<https://petities.nl/petitions/stop-kappen-in-brabant?locale=nl>

We vragen om uw steun en roepen u op om beide petitie te ondertekenen.

Ontsluitingsweg Mgr. Smetsstraat

De gemeenten Valkenswaard, Bergeijk en de Provincie maakten eerder al afspraken over een ontsluitingsweg, een weggetje dat samen met een fietstunnel de Mgr. Smetsstraat verbonden moet houden met de rest van Valkenswaard, en dat ook dient ter ontsluiting van verkeer van en naar het Eurocircuit. In de oorspronkelijke schetsen van de N69 zou de Mgr. Smetsstraat als een brede verkeerstunnel onder de toekomstige verbindingsweg doorlopen. Jarenlang hebben verschillende wethouders evenals de projectleider N69 aan inwoners voorgehouden dat het weggetje, om sluipverkeer tegen te gaan, slechts beperkt zou worden opengesteld. Namelijk voor bewoners, agrariërs en ten behoeve van het verkeer naar en van het Eurocircuit tijdens maximaal zes evenementen per jaar. Bergeijk kwam in verzet en eiste dat Valkenswaard met een goede verkeersoplossing komt voor het gebied Valkenswaard-zuid, gezien ook de plannen voor dat gebied. Naast uitbreiding van het Eurocircuit zijn er plannen voor een familiepark en intensieve recreatie. Onder druk van Bergeijk is het plan aangepast en wordt de ontsluiting nu een volwaardige afslag voor alle verkeer. De gemeente Valkenswaard wil dan met een verkeersbesluit de gewenste beperkingen aanbrengen. Het verkeersbesluit kan echter door het college vrij eenvoudig worden ingetrokken of veranderd. Daarna ligt er dus gewoon een afslag opengesteld voor alle verkeer. De belangen van Bergeijk gaan kennelijk voor die van de eigen inwoners. Gezien ook de uitspraak van de Raad van State inzake het stikstofbeleid is het laatste woord hierover nog niet gezegd.

Informatief

Uitspraak Raad van State over stikstofbeleid belangrijk voor natuur en duurzame landbouw

De Raad van State heeft op 29 mei een belangrijke verstrekende uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Door deze uitspraak kunnen vergunningen voor veehouderij, wegen en industrie niet

langer worden verstrekt wanneer extra stikstofbelasting kwetsbare natuur kan schaden. De Brabantse Milieufederatie hoopt dat deze uitspraak gaat zorgen voor de omslag die voor de natuur zo hard nodig is.

Natuur- en milieuorganisaties, waaronder de BMF, dringen al jaren aan op een effectieve aanpak van de stikstofproblematiek. De natuur staat sterk onder druk door stikstofoverbelasting, vooral in gebieden met veel veehouderij, zoals Oost- en Zuid-Nederland. Het PAS bood ontwikkelingsruimte voor groei van onder andere de veehouderij, gebaseerd op onzekere en optimistische voorspellingen van toekomstige reductie van stikstof. Met dit systeem werd als het ware een hypotheek op de toekomst genomen en daar zet de Raad van State nu een streep door. In ongeveer driekwart van de Natura 2000-gebieden in Nederland zou volgens het PAS een overbelasting van stikstof blijven bestaan, ook na 2030. In sommige gebieden zelfs zo ernstig dat de instandhouding van gevoelige natuur gevaar loopt.

Als gevolg van de uitspraak kan er nu geen vergunning meer worden verleend als niet op voorhand zeker is dat een activiteit de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied niet zal aantasten. In de praktijk komt het er min of meer op neer dat nieuwe ontwikkelingen binnen de huidige vergunde emissieruimte moeten blijven (stikstofneutraal). De stikstof producerende activiteiten die nu vergunningsvrij zijn, of die waarvoor eerder een melding voldoende was, hebben nu alsnog een vergunning nodig. Dat geldt ook voor beweiding en bemesting nabij kwetsbare gebieden.

De uitspraak maakt eens te meer duidelijk dat een fundamentele koerswijziging nodig is, waarbij natuur en economie hand in hand gaan. Zo zal de landbouw “natuurinclusief” moeten worden, gericht op het sluiten van kringlopen op regionale schaal en het bevorderen van biodiversiteit. Met een kleinere veestapel én een goede prijs voor hun

product kunnen boeren kwalitatief goed en gezond voedsel produceren, binnen de draagkracht van natuur, landschap en een gezonde leefomgeving. De BMF roept de overheden op om snel werk te maken van een nieuwe aanpak die toekomst biedt voor de natuur en een duurzame landbouw en gaat

daarover graag het gesprek aan. Ook voor het nieuwe Brabantse provinciebestuur zal dit prioriteit moeten hebben.

Bron: [Website BMF](#)

Activiteiten

Algemene Leden vergadering 2018

Op woensdagavond 24 april werd de Algemene Ledenvergadering 2018 in café de Oranjeboom te Dommelen gehouden.

De avond werd geopend met het officiële gedeelte van de vergadering. Daarna een zeer interessante lezing verzorgd door Wil Peels, lid van de Heemkundekring Weerderheem, met

als titel "Archeologie in de gemeente Valkenswaard". Wij kijken terug op een geslaagde ledenvergadering!

Natuur – en cultuurhistorische wandeling

We zijn bezig met de voorbereidingen voor een natuur- en cultuurhistorische wandeling in Borkel en Schaft. Waarschijnlijk in september. Door middel van een nieuwsflits kondigen wij de wandeling t.z.t. aan.

Colofon

Groen en Heem Actueel is het drie maandelijks orgaan van de vereniging Groen en Heem Valkenswaard en omstreken.

Correspondentie adres

Groen en Heem Valkenswaard e.o.
Oranje Nassastraat 63
5554 AE Valkenswaard
Tel.: 040-22 60 010
info@groen-heemvalkenswaard.nl
www.groen-heemvalkenswaard.nl

Redactie

Eindredactie en Lay-out :
Bas Verbeek
Redactieleden:
Albert Aten en Lambert de Brouwer

Financieel

IBAN: NL17TRIO0391081616
KvK: 40235293

Aanwijzingen voor auteurs zijn op aanvraag verkrijgbaar bij de hoofdredacteur. Artikelen dienen digitaal te worden aangeleverd.

Adreswijzigingen

Kunnen worden doorgegeven aan de ledenadministratie:
info@groen-heemvalkenswaard.nl

© 2019 Groen en Heem
Valkenswaard e.o.